

צ'און תורני שכונ'י

בעזה"י

פרשת תולדות

ג'ליון 697

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת השבוע
פרשת צו

פנתח האהל

"מכל מצוות התורה, ומכל מועדי ישראל, ישנו מקום אחד בלבד שבו חז"ל הקדושים מצווים עלינו להשתמש בדמיון, דמיון מודרך", פותח הרב מרגלית את דבריו המרתקים. "ישנם אמנם מקומות רבים בהם התורה הקדושה וגם חז"ל מצווים עלינו להשתמש בזיכרון, כגון המצווה זכור את יציאת מצרים, לזכור את מה שעשה הקב"ה למרים, לזכור את אשר עשה לנו עמלק ועוד. אבל להשתמש בדמיון ממש באופן מפורש - ישנו רק מקום אחד, בליל הסדר.

"בלילה הגדול הזה מצווים עלינו חז"ל כי "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים", ומאיפה עליו להתחיל את הדמיון? "מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו". כך נאמר בהגדה. "נשאלת השאלה", ממשיך הרב מרגלית בדבריו, "למה דווקא בליל הסדר? מה רע בכך שאדם ידמיין לעצמו איך היה נראה חג השבועות כשהר סיני כולו אפוף עשן? אולי נדמיין גם את ענני הכבוד בחג הסוכות? לא. דווקא בליל הסדר. ולמה? כי מהותו של ליל הסדר זה הכרת הטוב לבורא עולם, שגאל אותנו ממצרים ועשה בהם שפטים, וקרע לנו את הים, ושיקע צרנו בתוכו, וקרבנו לפני הר סיני, ונתן לנו את התורה והשבת וכו', עד שהביאנו לארץ ישראל. כפי שאנחנו שרים בפיוט 'דיינו'.

"אדם אינו יכול להסתפק רק בהבנה שיצאנו ממצרים, הוא אינו יכול להרגיש באמת הכרת הטוב רק מעצם הידיעה שעכשיו טוב לנו ופעם היה לנו רע. כדי שאדם יוכל לחוש ולהרגיש את מלוא הכרת הטוב כלפי בורא עולם, הוא צריך לדמיין, לצייר לעצמו את עומק הקושי ואת עומק השעבוד, לחוש בדמיונו את 49 שערי הטומאה שבהם היינו שקועים עד שבורא עולם ברחמיו נגלה אלינו עם ניסים מופלאים והוציא אותנו ממצרים בכח עצום ובזרוע נטויה.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

בפרשת ויקרא נמנו כמעט כל סוגי הקרבנות, כשבהמשך החומש מפרטת התורה את דיני הקרבנות. אך למרבה הפלא, קרבן תודה - שמגיע כדי להודות על נס שהתרחש - אינו מופיע כלל בפרשה הקודמת ורק כאן בפרשת צו - שמיוחד הדיבור לכהנים מונה אותו התורה. **מהי סיבת הדבר? מבאר החתם סופר:** יש המודה להשם רק לאחר שניצל ממוות או מגורל רע כזה או אחר. אבל הפיקח שענינו בראשו, יודע שצריכים אנו להודות גם על ניסים שבעינינו נראים כטבע מוחלט. על כך אנו מודים שלוש פעמים ביום: "על ניסוך שבכל יום עימנו", רק שאיננו שמים לב שזהו נס. מיהו זה שזוכה להודות בסתם יום של חול? יהודי שמבין שהכל מושגח לפרטי פרטים, ויודע שרק חסדי הא-ל מצילים אותו בכל שעה מתאונות ופגעים. לכן את קרבן התודה הותירה התורה לפרשת צו שבה התייחד הדיבור לכהנים - עובדי ה', ואמרה: "אם על תודה יקריבנו". דהיינו: כל יהודי מבין שצריכים להודות על נס גלוי. אך כיון שאתה רואה כל רגע בחיים כנס, במידה ויקרה לך נס גלוי מחוץ לדרך הטבע, תביא קרבן תודה מיוחד עבורו. בשונה מיהודי שמביא קרבן תודה רק כשהוא ניצל מפגע. בהגיענו בסיום ההגדה לפסקה: "לפיכך אנחנו חייבים להודות ולהלל... למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הניסים האלו", נזכור היטב: ביציאת מצרים הודו אבותינו על שינוי הטבע והיציאה משעבוד לחירות. אם הגענו להבנה מחודשת שכל רגע של קיום הוא נס עבורנו, חובה כפולה עלינו להודות עליו לבורא, שכן נחסך מאיתנו הצורך לחוות צער או קושי כדי שנשכיל להודות.

זמני השבת

הדלקת נרות מוצאי שבת

7:37 6:37

נא לשמור על קדושת הגליון אין לקרוא בשעת התפילה

8:15

אָהַל הַחַיִּים

מקומות החיים בבדיקה

צריך לבדוק בכל פינות הבית, במקרר, ארונות המטבח, המרפסות, חדר המדרגות, הגינות, ובכל מקום שמכניסים שם חמץ. ויבדוק בכל חדרי הבית, אף אם ברור לו שמעולם לא אכל שם חמץ. וכשיש ילדים קטנים בבית, ברוך ה', יבדוק גם תחת הארונות והמיטות שמא הכניסו שם חמץ, ואפילו אם קשה לו, לא יקוץ בבדיקתו. ואמרו חז"ל כי כגודל הטורח והצער לקיום המצווה כן גודל השכר.

ומסופר על הגאון היחתי סופר שהרבה לבדוק בכל הבית והעליה בכל ארגז וארגז, ובחצר ובגן, ובכל מקום שאפשר באיזו מציאות בעולם להכניס שם חמץ. והיה בודק בכבודו ובעצמו, אף על פי שהיו לו בנים ובנות ובחורי חמד שאפשר לסמוך עליהם, וכן היה מטריח את עצמו גם במה שאינו לפי כבודו- להכניס ראשו אל לול התרנגולים לבדוק היטב.

רכב- אפילו אם אין בדעתו לנסוע ברכב בכל ימי הפסח, צריך לבדוק אותו מחמץ לאור הנר בזהירות (או בפנס), לאחר שיגמור את הבדיקה בבית. משום שעדין חוששים שמא יכנס לשם בפסח, אף על פי שאומר שברור לו שלא יכנס. ואף שמכר את החמץ, עדין צריך לבדוק שלא יישאר שם חמץ בעין, כמו שבדק בבית.

חנות- אדם שיש לו חנות, צריך לבדוק גם כן את החנות מחמץ. ומכל מקום, בברכה שמברך בבית על הבדיקה, פוטר גם את הבדיקה של הרכב והחנות, ולא ידבר עד שיגמור לבדוק את כל המקומות שחייב לבדוקם. ואולם, אם החנות רחוקה מביתו מרחק רב, יכוון בברכה שמברך בביתו לפטור רק את הבדיקה שבביתו, ואז יוכל לברך שנית על הבדיקה שבחנות.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"אש תמיד תוקד על המזבח"

בפשטות, מדבר הכתוב על אש התמיד, הבוערת על המזבח בבית המקדש יומם ולילה, ללא הרף. אך רבותינו דרשו את משמעות הכתוב בדרך שונה: כל יהודי הינו בית מקדש קטן. וליבו של האדם – דומה למזבח, ועל כל אדם להבעיר בליבו אש פנימית, יוקדת ומלהטת, להבת שלהבת לעבודת ה'. כך כל אדם, כאשר הוא מתגבר על יצרו הרע, כובש את הנפש המתאוה, מכניע ומצנן את להיטות חומו של היצר הרע, המסית ומדיח, הרי הוא זוכה הלכה למעשה קרבנות לפניו יתברך.

"ופתח אוהל מועד תשבו יומם ולילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת ה' ולא תמותו כי כן צויתי"

מבאר החתם סופר בדרך רמז: אדם חי שבעים שנה, אם יחיה אותם בתחושה שהוא 'יושב פתח אוהל מועד' דהיינו שתמיד יזכור שהוא בפתח בית מועד לכל חי, הוא עלול למיתה ובכל רגע יכול לקבל זימון, אז יזכה על ידי כך להגיע ל'שמרתם את משמרת ה' ולא תמותו'. לא יצטרך למות בשביל תשובה, אלא כל חייו יהיו מוקדשים לעשות רצון ה'.

האדם חי בתחושה אותה מציין הזוהר – אזיל ברנש בהאי עלמא וחשיב דדיליה הוא וישתאר בגויה לדארי דרין (אדם הולך בזה העולם וחושב שהוא ישאר כאן לדורי דורות) **גם בענין המוות מתרגלים בני אדם** הגה"צ ר' יוסף חיים זוננפלד כשבא לארץ הצטרף לחברה קדישא כדי לזכור את יום המוות, והנה פעם אחת שמו נפטר שלא באופן הנכון, אמר אחד מהחברא קדישא לחברו היזהר עוד מעט והמת יתיישב לך במיטה. ראה זאת ר' יוסף חיים זוננפלד ופרש, כיון שראה שההרגל עושה את שלו ואכן אותו אדם איבד את הרגשת פחד יום המיתה.

"תפיני מנחת פתים"

יסוד גדול וחשוב מלמדת אותנו התורה ביחס לעני – מידת הרחמים. מסביר רבי אהרון בקשט זצ"ל ודבריו מובאים בספר "דרכי מוסר": התורה ציוותה אותנו "פתות אותה פתים" – פתיתה זו נועדה שתיראה כאילו היא מכילה כמות גדולה. כאשר העשיר מביא קרבנו, והקרבן הוא שור, אזי בגלל גודלו לוקח זמן רב עד שנשרף. עובדה זו הייתה גורמת לעני חלישות הדעת. באה התורה וחסה על כבודו של העני ולכן אמרו: "לא יבדיל", שיישרף יחד עם הנוצות וכתוצאה מכך תימשך שריפת קרבנו זמן רב יותר ולעני תהיה נחת רוח.

אהל המעשה

”וישם את המצנפת על ראשו”

ר' משה וולפסון, בן למשפחת וולפסון הנודעת בנדיבותה לעולם התורה, יצא עם קבוצת משקיעים מארה"ב לסינגפור, מדינה קטנה במזרח הרחוק, במטרה לבדוק ולמשש עסקת ענק. עוד לפני יציאתם, הוכנו חברי המשלחת ע"י איש תיאום מיוחד, על מנת שלא להיתפס בסינגפור כפורעי חוק. וכל זאת מדוע? משום שפושע בסינגפור הוא לא רק מי ששודד או רוצח, אלא גם מי שמשליך נייר ברחוב. העונש על השלכת נייר ברחוב בפעם הראשונה הינו קנס על סך אלף דולר סינגפורי! ואם חלילה יעז שוב לחזור על מעשיו, יוטל עליו לעבוד כמנקה רחובות במשך שלושה חודשים ללא תמורה. מיום הנחיתה במדינה, השתתפו חברי הקבוצה, שבראשם עמד ר' משה וולפסון, באין ספור פגישות ודיונים שהתקיימו מרתונית מהבוקר ועד הלילה. בכל יום שחלף הלכה העסקה ונרקמה לפרטי פרטיה. לקראת היום האחרון, נותר רק לסגור קצוות, ולהיערך לפגישת הסיכום עם המיליונר הגדול של סינגפור. מדובר בפגישה מכרעת, שהיתה עלולה, חלילה, להפיל את העסקה באחת. לפני קיומה, הכינו את חברי המשלחת האמריקניים אודות כללי הטקס המחויבים. בסינגפור, כמו ברוב מדינות המזרח הרחוק, טבועה תרבות עמוקה של טקסים שונים עליהם אסור לדלג, גם כאשר העמית שמולך הוא אמריקני חופשי. בקומת הכניסה, סמוך לשורת המעליות, פגשו חברי המשלחת את אחד המתאמים המקומיים. הוא ניגש לר' משה וולפסון וביקש ממנו באדיבות – אך בטון שאינו משתמע לשני פנים – להסיר את הכיפה, פריט הלבוש הזה – הבהיר המתווך – עלול להתפרש בצורה לא נכונה; אני לא מבקש ממך לזרוק את הכיפה, רק תשמור עליה בכיס. אני נשאר עם הכיפה – קבע ר' משה – ובע"ה יהיה בסדר. המתווך נלחץ, רחמים! רחמים! ההתעקשות שלך עלולה להוריד לטמיון את כל העסקה, ניסה להתחנן על כבודו (ובעיקר על הפסד כספו), אבקש מכבודו להסיר את הכיפה מראשו, מדובר בעסקה גדולה ביותר, מדוע לקלקל אותה עם דברים קטנים? ר' משה הבהיר שוב בקול צלול ובאופן חד משמעי: "את הכיפה איני מסיר!" פני האנשים שנדחסו במעלית היו חמוצות, אך זו כבר היתה מציאות שלא ניתנת לשינוי, וכך הגיעו לקומה המיועדת שהיתה כולה פאר והדר. כל אחד שנכנס למתחם המיועד, זכה לקבלת פנים חמה מדייל שניצב בפתח וידע לנקוב בשמו. משם הופנו לאולם הפגישות המפואר, בו היתה אמורה להתקיים הפגישה המכרעת. כמאה איש התקבצו סביב שולחן ארוך. הושיבו אותם בסדר מתוכנן, שיצר ביניהם סוג של קבוצות דיון, כאשר בראש השולחן, ניצב כיסא מלכותי השווה עשרות אלפי דולרים, שהוכן עבור המיליונר 'המהולל', שתיכף ייכנס לאולם. הם ציפו בדריכות לכניסתו של האיש, לצורך סגירת עסקת הענק, ולבינתיים החלה הפגישה, ו הצוותים דנו בפרטים הסופיים, עד שלפתע הושלך הס באולם. כולם התרוממו באחת ביראת כבוד, המיליונר הסינגפורי נכנס פנימה בכל הודו והדרו. הוא התיישב וסימן בידו להמשיך בשיחות, כאשר לפתע המיליונר מרים את ידו ושקט השתרר באולם. הוא פונה לר' משה וולפסון, ולהפתעתו המרובה מבקש ממנו "תיקח שתיה ותעשה ברכה!" ר' משה וולפסון היה אחוז תדהמה מהבקשה המפתיעה. הוא מזג לעצמו מים, ובירך בכוונה ובקול "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו". המיליונר לא נותר חייב וענה בקול "אמן!" במקום לבלוע את המים כמעט בלע מיודענו את הלשון. מה מתרחש כאן? תמה בליבו. אך המיליונר המשיך להפתיע באומרו: "תגיד לי, היית הבוקר בבית הכנסת?"

ר' משה השיב בחיוב, והמיליונר המשיך: "שמת לב כי ישנה עובדה מוזרה. רוב בית הכנסת הוא ממוצא אשכנזי, אולם המתפללים משתמשים דווקא בסידור בנוסח ספרדי, ויש עוד כמה אי התאמות בקהילה... הפעם המים כבר כמעט נשפכו מידי של מיודענו. המיליונר הבחין בפליאה רבתי שעל פני כל הנוכחים, וסיפר: "הייתינמתי בתור ילד קטן, ויהודי עשיר נדיב לב החליט לאמץ אותי. מעולם לא התגיירת, אך מכיון שגדלתי אצל יהודי, לעיתים הייתי מתלווה אליו לבית הכנסת. מאז ומתמיד אני שומר על חיבתי המיוחדת ליהודים!" מכאן ואילך, הפגישה התקדמה לטובה, כשבמהלכה המיליונר מכבד את ר' משה ומאיר לו פנים באופן נדיר, עד שנסגרה העסקה הגדולה, לשיעור רצון כל הצדדים. סיים ר' משה ואמר: "יורק לחשוב על כך שהמתווך חשש שהעשיר יראה אותי עם כיפה... עלינו, כיהודים שומרי תורה ומצוות, מוטל לשמור על יהדותינו מכל משמר – ובל נחשוש שנפסיד מכך. הנה, אני רק הרווחתי...!" (אחת שאלת)

"תתבייש לך",

מוכיח הפקיד בשדה התעופה

את החרדי שנוסע לחו"ל, "רק 7 זוגות גרביים לקחת? הנה, תראה את הערבי, אפילו הוא הביא 12 זוגות".

"מה אתה לא מבין", משיב החרדי, "אני הבאתי זוג לכל אחד מימות השבוע, הוא הביא זוג לכל חודש"...

"גידלתי תפוח כזה גדול, שכשהנחתי אותו על הכיסא - הכיסא נשבר", סיפר חקלאי לחבריו. השני הגדיל לספר שהתפוח הענק שהוא גידל שבר את השולחן.

"אני גידלתי תפוח כה גדול", סיפר השלישי, "שכאשר שמתי אותו בעגלה"..." מה, העגלה נשברה?!"

נזעקו חבריו בפליאה. "לא", השיב החקלאי, "יצאה ממנו תולעת ואכלה את הסוס שלי"...

קצת מאתנו

"ואש המזבח תוקד בו לא תכבה"

כלומר: אם אש עבודת ה' יוקדת באדם, עליו להיזהר שתהיה יוקדת "בו" – בתוכו פנימה, ולא כלפי חוץ באופן שתפגע באחרים. כדוגמא לכך מביאים את מה שסיפרו חז"ל בגמרא (סוכה כח) על תלמידו של הלל הזקן, יונתן בן עוזיאל, שבשעה שישב ועסק בתורה, כל עוף שפרח מעליו מיד נשרף. ונשאלת השאלה: אם כך היא גדולתו של התלמיד, במה התבטאה גדולתו של הרב [הלל הזקן]? אלא, אומר השפת אמת, גדולתו של הרב באה לידי ביטוי בכך שעוף הפורח מעליו לא נשרף כלל, שכן האש הייתה יוקדת בקרבו פנימה, ומבחוץ לא היה הדבר ניכר... (עפ"י מש"ת) הגה"צ רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל נהג לקדש כל ימיו על כוס יין בשיעור הקטן ולא הקפיד לקדש על הכוס בשיעורו של החזון איש, ורק לאחר פטירת זוגתו הרבנית, התחיל לחזר על כוס בשיעור גדול ולקדש בו על היין. הדבר היה לפלא בעיני מקורביו. פעם הסביר להם טעמו, כי את הגביע הקטן קיבל מתנה מחמיו, וידע שאשתו חפצה מאד שיקדש וישתמש בגביע זה, וכיון שאמרו חז"ל (ב"מ נט.): "לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו", על כן נהג להדר בשיעור זהירות בכבודה, וקידש בגביע זה. אבל לאחר פטירתה החל לקדש בשיעור גדול כפי שמכריע המשנה ברורה (בביאור הלכה רעא, יג) דבקידוש דאורייתא יש להחמיר ולקדש על שיעור גדול. עוד העידו על הרב דסלר, שכאשר נסע באוטובוס להגיע למחוז חפצו, לא היה לו חוץ מעולם על הכפתור כדי להודיע לנהג שיעצור בתחנה שעליו לרדת, אלא ירד רק כאשר הנהג עצר בלאו הכי, ולכן לא עלה בידו תמיד לעצור בתחנה שהיה צריך לרדת בה. פעם נשאל לפשר הנהגתו זו, והשיב, שבעת נסיעתו הוא רואה את האנשים הרבים היושבים באוטובוס וכל אחד ממחר לדרכו, "ואיך אגרום לעכב את כל הנוסעים מפני שאני רוצה לרדת דווקא במקום זה"... (באר החיים)

סיפר הגאון רבי חיים קנייבסקי זיע"א שכאשר שהה בזמנו, מספר ימים בצפת, עם החזון איש, ניגש אליהם יהודי ישיש שהעיד על עצמו כי זכה לראות את הגאון הרידב"ז זצ"ל, וביקש ממנו החזון איש שיספר לו עובדה אחת מאותו גאון וכך סיפר: בשבת הגדול, ובשבת תשובה, היה בית הכנסת של הרידב"ז מלא מפה לפה במאות תושבי צפת שבאו לשמוע דברים מעניינים דיומא ודברי חיזוק. לקראת השעה היעודה שבה היה אמור הרידב"ז להתחיל דרשתו, היו כל מבואות בית הכנסת מלאים וצפופים. כאשר הגיע הרידב"ז עטוף בטליתו לדרשה, ראה שאם יכנס בפתח הראשי, יאלצו יהודים רבים לזוז ולפנות לו את הדרך וגם כל ההמון בפנים בית המדרש יעמדו על הרגלים. מה עשה הרידב"ז? המשיך דרכו והקיף את בית הכנסת עד שהגיע אל הכותל שאחרי ארון הקודש, שם היה חלון שדרכו היה אפשר לזחול פנימה... כל הקהל ששהה כבר בבית הכנסת נדהם לראות את הגאון הרידב"ז כיצד מכפיף הוא את גופו הקדוש וזוחל דרך החלון, עד שהגיע אל מקומו בבית הכנסת... כל זאת כדי שלא להטריח את הציבור. (קול ברמה)

לבריאות ברכה והצלחה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע

מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 18:30

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 18:30
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נגיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 18:30
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:00
"יש קונה עולמו בשעה אחת"

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00

שימו לב <<<<

ברכה והצלחה בכל העניינים לאליאן בת נעימה הי"ו ומשפחתה